EXTRA
BIJLAGE VAN HET LEIDSCH/ALPHENS DAGBLAD

Met de noorderzon vertrokken

Volgens opgave van de Rijksinspectie voor de Bevolkingsregisters in Den Haag verdwijnen iedere dag gemiddeld twintig Nederlanders voor kortere of langere tijd in het niets. Het aantal vermiste personen dat is geregistreerd beloopt in de tienduizend. Menigeen duikt na verloop van tijd weer op, al was het alleen maar om uit geldgebrek een bijstanduitkering aan te vragen. Maar in het verleden zijn er ook mensen verdwenen die nadien nooit meer zijn waargenomen. De Wassenaarse garagehouder Van der Marel is wat dat betreft een bekend voorbeeld. Begin juni van het vorig jaar keerde de Alphense fabrieksdirecteur Beijderwellen niet terug van een afspraak op Schiphol. „Je kunt wel spreken van een mysterieuze verdwijning, want hij was er de man niet naar om de boel zomaar in de steek te laten".

Eigenlijk tegen beter weten in wacht de rijkspolitie in Mijdrecht op de gouden tip, die kan leiden tot de opsporing van de 52-jarige Mijdrechtenaar Willem Beijderwellen. Sedert 3 juni van het vorige jaar wordt de vroegere directeur van het Alphense vuilverwerkingsbedrijf Biesterfeld en Co. vermist.

door Gerard van Putten

Die dag had Beijderwellen thuis aangekondigd naar Schiphol te zullen gaan om een zakenrelatie op te halen, sindsdien ontbreekt van hem elk spoor. De extensieve speurtocht werd tevergeefs tot in Frankrijk doorgevoerd. Bond dertig tipgevers reageerden op oproepen in dagbladen en op tv-uitzendingen waarin om zijn opsporing werd verzocht, maar ook zij vermochten geen schot in de zaak te brengen. De realiteit van nu is dat de zaak-Beijderwellen bij de politie te boek staat als een onopgelostje.

Vrijwel meteen nadat de familie op 4 juni 1986 aangifte had gedaan van Beijderwellens vermissing, werden acht rechercheurs belast met het natrekken van diens gangen. Maar een kleine twee weken nadenkend moest J.H.P. van Haeften als woordvoerder van de rijkspolitie in het district Utrecht al erkennen dat zijn manschappen telkens op dood spoor waren uitgekomen.

„Wij zijn aan het einde van onze mogelijkheden", liet hij op 17 juni 1986 weten. Een en ander had ze z'n consequenties voor de geïnstrueerde van het opsporingsteam. Het werd tot twee maal toe teruggebroken. Begin dit jaar zag de leiding zich zelfs genoodzaakt het frustrerende besluit te nemen de opsporingsactiviteiten te beëindigen.

Humoristisch

Op het politiebureau van Mijdrecht ligt nu alleen het lijvige dossier als stille getuige van een allemaal opmerkelijke verdwijning van iemand die door zijn omgeving wordt aangeduid als een „zuchter, punctueel en humoristisch mens". Politieman Van Haeften: „Al met al is het een triste affaire. Voor ons, omdat het onbevredigend is een zaak onopgelost te moeten afsluiten. En vanzelfsprekend nog meer voor de familie zelf. Uit pietet met die mensen hebben wij dan ook besloten naar buiten toe geen nadere mededelingen over de zaak-Beijderwellen te doen".

Als in vergelijkbare gevallen drong zich in de dagen na Beijderwellens verdwijning onwillekeurig de vraag op of de persoon in kwestie zichzelf had betoomd tot meewerkend voorwerp van een grote verdwijntruc, bedacht om elders een nieuw leven te beginnen. Uiteindelijk is het meer voorgekomen dat personen thuis doodleuk aankondigden even een pakje sigaretten gaan halen ter vervulling voor kortere of langere tijd ergens onder te duiken. Maar de politie en ook degenen die dagelijks met Beijderwellen te maken hadden, houden het voor onwaarschijnlijk dat de man zich uit vrije wil heeft ontbrokken aan zijn normale bestaan.

„Ik heb de heer Beijderwellen twintig jaar meegemaakt als directeur", vertelt J. Key, adjunct-directeur van Biesterfeld en Co. „Ik ben hem als een punctueel man, als een harde werker, als iemand die zijn aanspraken keurig op orde wilde hebben. Hij was altijd dezelfde. Beijderwellens was niet gezien bij het personeel. Ik kan hem niet anders dan als een evenwichtig man kennschetsen. Ook in de dagen die voorafgingen aan zijn verdwijning gedroeg Beijderwellen zich normaal, ik heb in elk geval geen afwijkend gedrag opgemerkt. Hij was niet gespannen of zo, daarom is het dit te vroeger dat-ie zomaar is verdwenen".

Geen misdrijf

Voor zover het opsporingsteam van de rijkspolitie van het district Utrecht heeft kunnen nagaan werd de Mijdrechtenaar niet achtervolgd door financiële problemen, evenmin kampte hij met privé-moeilijkheden of maatschappelijke lasten. Vermiste is ook dat Beijderwellen vlak vóór zijn verdwijning geen spektakulaire bedragen van zijn bankrekening heeft opgenomen.

Toen het onderzoek nog maar net op gang was, hield het opsporingsteam van de rijkspolitie terdege rekening met een misdrijf. Voor die theorie dienden zich twee feiten aan: de auto van Beijderwellen was ook en de man zelf was zonder bagage van huis gegaan. Vandaar dat de politie voor alle zekerheid de telefoon van de familie heeft afgetapt. Op grond daarvan meent politiewoordvoerder Van Haeften al lang niet meer aan dat Beijderwellen is ontvoerd of afgeperst. „Zou dat wel het geval zijn geweest, de daders hadden zich ongetwijfeld gemeld".

Het ligt voor de hand dat de familie Beijderwellen geruime tijd tussen hoop en vrees heeft geleefd. De echtgenote van de directeur, die op 6 juni 1986 zijn 25-jarig jubileum zou vieren, is als gevolg daarvan enige tijd overspannen geweest. Inmiddels heeft ze zichzelf weer redelijk onder controle, ze zegt thans in staat te zijn hun of meer te berusten in haar lot. „De hoop dat mijn man ooit terugkomt heb ik opgegeven. Persoonlijk ga ik ervan uit dat hij is verongelukt. Dat-ie onderweg naar Schiphol met zijn auto in het water is terechtgekomen".

Ze zegt er weinig bezwaar tegen te hebben hoor verhaal over de verdwijning van haar man tot in de details op te diepen. Mevrouw Beijderwellen vraagt begrip voor haar standpunt. "Het zou bij mij weer de nodige emoties oproepen. Bovendien geniet ik niet dat het veel met zich hebben. De kranten hebben er vorig jaar vol van gestaan, terwijl ook de tv in ruime mate aandacht heeft besteed aan de vermissing van mijn man. Zonder enig resultaat".

Het politie-onderzoek en de daarop voortbouwende publicitei hebben indertijd niet veel meer opgeleverd dan de voorstelling dat Willem Beijderwellen (die 25 jaar de directie voerde van de Nederlandse en Belgische vestigingen van het Duitse afvalverwerkingsconcern Biesterfeld en Co.) op dinsdagavond 3 juni 1986 omstreeks kwart voor tien zijn woning aan het Gouden Reaal in Mijdrecht heeft verlaten en vervolgens met zijn zilvergrijze Ford Scorpio de straat uit is gereden.

Sindsdien wordt gegist naar het wel en waar van de man die beschoeid aan de meulgende personenbeschrijving: lengte 1,86 meter, fors gestoer en kalend. „Hij was gekleed in een kostuum van blauw gemêleerde stof", voegt zijn vrouw desgevraagd nog een bijzonderheid aan het signalement toe. Ten overvloede zij opgemerkt dat Beijderwellens personenauto (kenteken HS-41-TK) nog niet is teruggevonden.

„In het bedrijf had hij niets gezegd over een afspraak met een zakenrelatie op Schiphol, maar op zich was dat niet bezonder", benadrukt J. Key als adjunct-directeur van Biesterfeld en Co. „Het gebeurde wel meer dat hij mensen van het vliegveld ophaalde zonder ons daarover van tevoren in te lichten. Maar in elk geval wist zijn vrouw er altijd van".

En inderdaad, ook van deze afspraak was mevrouw Beijderwellen op de hoogte gesteld. Tijdens de lunch had haar man verteld dat hij zich die avond naar de nationale luchthaven moest begeven om een zakenrelatie op te halen. „Maar het is maar de vraag of hij ooit op Schiphol is aangekomen. Ook al heeft de politie daar de hele boel uitgekamd, zekerheid daarover heeft men niet kunnen verkrijgen", aldus mevrouw Beijderwellen. „Er zullen tientoren met veel mensen zijn geweest die mijn man die avond hebben gezien", vermoedt ze ook. „Bij wat dokter, het regende en daarbij kwam nog dat zo wel het Nederland naar de tv zat te kijken, naar het WK-voetbal".

Het betreurt niet alleen mevrouw Beijderwellen dat degene met wie haar man naar zijn eigen zeggen op Schiphol een afspraak had zich nadien nooit bij de politie of anderszins heeft gemeld. Wie zich die avond in elk geval wel op Schiphol bevond, was zijn broer Fred Beijderwellen. „Voor de familie was dat een heel verwarrend aspect in deze toch al zijnige zaak", weet J. Key. „Zowel de politie hier als de politie op Aruba heeft zich uitgebreid bezig gehouden met dat gegeven. Maar enig verband tussen de verdwijning van onze directeur en de aanwezigheid van diens broer op Schiphol heeft men niet kunnen ontdekken".

Al 35 jaar staat Fred Beijderwellen ingeschreven als inwoner van het Arubaanse Oranjestad, waar hij een computer-servicebureau runt. In mei van het vorige jaar vierde de man, die overigens nauwelijks contact onderhield met zijn broer in Mijdrecht, vakantie in Europa. Terugkomend van een rondreis door Oostenrijk, Frankrijk en Zwitserland maakte Fred Beijderwellen uitgerekend op 2 juni een tussenlanding op Schiphol, zo tegen half negen 's avonds. Zelf spreekt hij in relaas tot de verdwijning van broer Willem van een „onbegrijpelijk toeval".

Naar Fred Beijderwellen bewaart, vernam hij later op Aruba pas dat zijn broer werd vermist. Zijn in Nederland wonende dochter belde hem op telefoonnummer van de kennis dat er naar zijn broer werd gezocht. Later heeft hij tegenover de politie en tegenover een journalist de navolgende verklaring afgelegd: „Na mijn aankomst op Schiphol ben ik meteen naar de vertrekhal gegaan. Ik moest van hal A naar D10, naar de andere kant van de luchthaven. Daar ben ik gebleven, want ik hoefde nergens naar om te kijken. Niet naar mijn bagage, niet naar een ticket. Ik had me immers in Zürich laten inchecken. Mijn broer heb ik niet gezien. Dat kon ook noodzakelijk, want hij kon niet weten dat ik juist die avond en tussenlanding zou maken op Schiphol. Zij die denken dat hij met mij daar een afspraak heeft zit op het verkeerde spoor".

„Eerlijk gezegd hoop ik er sterk rekening mee dat de heer Beijderwellen niet meer terugvindbaar komt", aldus adjunct-directeur Key van het vuilverwerkingsbedrijf in Alphen aan den Rijn. Dickwaart jaar heeft Key de honneurs van Beijderwellens vraagpunten; intussen is er J.J. Batten als opvolger van de vermiste directeur aangesteld.

Key verklaart dat het bedrijf ook buiten de politie om initiatieven heeft ontplooid om Beijderwellens te achterhalen. „We hebben met diverse relaties in kunnen en buitenland contact gezocht. Maar ook wij hebben geen aanknopingspunt kunnen vinden".

„Het bedrijf heeft mij heel emotioneel behandeld", verzekert mevrouw Beijderwellen, zonder verdere uitleg over die uitspraak te verschaffen. „De vraag of mijn man daar weer in dienst zou mogen treden als hij weer zou opduiken, die vraag is meteen bij mij opgekomen. Nogmals, ik ga ervan uit dat mijn man is verongelukt. Ik heb daar bepaalde theorieën over, maar ik voel er weinig voor die prijs te geven. Laat ik volstaan met te zeggen dat het voor mij vaststaat dat er iemand moet zijn die meer weet van de verdwijning van mijn man, een mens kan tenslotte toch zomaar verdwijnen".

Adjunct-directeur Key vertalt enkele signaleringen in deep geprint als hij wordt geconfronteerd met de hypothetische vraag: stel dat Beijder-

• De verdwenen Alphense fabrieksdirecteur Willem Beijderwellen. Foto boven: diens woonhuis in Mijdrecht.

Iedere dag verdwijnen zo'n twintig Nederlanders in het niets

Krachtens de artikelen 613 tot en met 615, afdeling 2 van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek kiest schutmachappen van vermiste personen zich volgens twee procedures afwikkelen.
1. Degenen die in aanmerking zouden zijn gekomen om het erfrecht uit te oefenen in het geval de vermiste dood was, kunnen bij de rechtbank een machtiging vragen tot situeren daarvan.
2. Degenen die geld hebben te vorderen van een vermist persoon, kunnen bij de rechtbank vragen om een verklaring van vermoedelijk overlijden. Tot de afgifte van een dergelijke verklaring tot de rechter gaat overgaan als er vijf jaar zijn verstreken na het laatste verteken van het laatste levensteken van de persoon die met onbekende bestemming zijn of haar woon- of verblijfplaats heeft verlaten. Bovendien moeten er in totaal drie oproepen in dagbladen zijn geplaatst, teneinde de vermiste in de gelegenheid te stellen zich alsnog te melden. In de verklaring van vermoedelijk overlijden vermeldt de rechter tevens de datum van het "vermoedelijke overlijden".
Overigens wordt de termijn van vijf jaar ingekort tot een jaar, indien er redelijkerwijs kan dat een persoon heeft gesteld met een vaartuig uitvarende begrepen een vliegtuig dat is verongelukt. De termijn wordt teruggebracht tot drie jaar, als een vermissing verband houdt met een oorlog- of rampsituatie. Bestaat er zekerheid over het overlijden van een persoon wiens lichaam niet is teruggevonden, dan maakt de rechter op vordering van het Openbaar Ministerie mitsen een verklaring van overlijden op.
Mocht een vermiste binnen vijf jaar na afgifte van de verklaring van vermoedelijk overlijden weer opduiken, dan kan hij of zij behalve het bezit ook de helft van de inkomsten die voortvloeien uit dat bezit terug te vorderen. Wie zich binnen tien jaar meldt, mag al z'n goederen opeisen, maar niet de inkomsten die daaruit zijn ontstaan. Wie langer dan tien jaar is weggeweest, kan op al datgene wat er van het bezit nog over is z'n rechten laten gelden, maar niet op de daaruit voortvloeiende 'vruchten'. Iemand die na zeventig jaar weer boven water komt, heeft niets te eisen.
Een pikant detail tot slot: In het geval er erfgenamen van een vermiste binnen tien jaar na diens verdwijning met een ander in het huwelijk wil treden, is daartoe verlof van de rechtbank vereist. Dit tweede huwelijk blijkt van kracht, ook al zou de vermiste echtgenoot na de voltrekking ervan weer op de een of andere manier van diens aanwezigheid deze blijk geven.

Totdat de dood onomstotelijk vaststaat

Vermiste personen worden pas uit het bevolkingsregister afgeschreven als er bij een overlijdensakte als de politie het gerede vermoeden heeft dat de betrokkenen niet op hun laatst bekende woon- of verblijfplaats zullen terugkomen. „De bevolkingsadministratie is gefundeerd op een democratische staatsvorm. Daarom hebben ik te zeggen dat de bevolkingsregisters in Nederland worden bijgewerkt op basis van de gegevens die de burgers verstrekken", is het relaas van woordvoerder Tuin van het ministerie van binnenlandse zaken. „Als mensen van buiten de bevolkingsadministratie van hun verblijf naar elders in kennis te stellen, komt pas later aan het licht dat ze zijn verdwenen. Bijvoorbeeld doordat een deurwaarder telkens vergeefse bezoeken aan het bekende adres alleg, of omdat de rekeningen niet werden betaald".

Aan het besluit om een reel de noordenen vertrokken personen uit de bevolkingsadministratie te schrappen, gaan doorgaans wel enkele jaren vooraf. „Dit dat", vervolgt Tuin uitleg, „de mensen zich na verloop van tijd wel weer ergens melden. Al was het maar om van uitkering aan te vragen. Het is in Nederland zo dat alle openbare lichamen voeling met elkaar houden met de bedoeling vermiste personen te achterhalen".

De namen van degenen die niet werden opgespoord, betanden uiteindelijk in het register van vermiste personen dat wordt bijgehouden door de Rijksinspectie voor de Bevolkingsregisters in Den Haag. „Als die administratieve handeling is verricht, wordt meteen de officiële papierstroom stopgezet. Zij die ooit met onbekende bestemming zijn vertrokken worden op alle documenten als te signaleren personen ingeschreven. En die blijven als sedanig te boek staan totdat de dood onomstotelijk vaststaat".

• Het Alphense vuilverwerkingsbedrijf Biesterfeld: geen aanknopingspunt gevonden.